

Marked, rollefordeling og økonomi ved afsætning af biogas til naturgasnettet

Foreningen for Danske Biogasanlæg
Økonomiseminar for biogasanlæg
Tirsdag den 8. december 2009

Asger Myken
asgmy@dongenergy.dk

Disposition

- DONG Energys interesse i samarbejde med biogassektoren
- Opgradering eller kraftvarmeproduktion?
- Tilskudsmæssig ligestilling: Hvordan?
- Markedsmodel for biogas via naturgasnettet
- Ansvarsfordeling og samarbejdsmodeller

DONG Energys interesse for biogas

- Vision:
  - DONG Energys langsigtede mål er at levere stabil energi uden CO2
- Betydelig uudnyttet indenlandsk forsyningskilde
- Forudsætningerne for udvikling af et marked for afsætning af biogas via naturgasnettet er gode
- På langt sigt måske også muligt at eksportere biogassen til udenlandske markeder, fx Sverige

Biogas i transportsektoren

- Danmark er forpligtet til at indføre mindst 10% vedvarende energi i transportsektoren i 2020
- Biogas er blandt de allermest effektive biobrændsler mht. CO₂-fortrængning
- Kommercielt tilgængelig og velafprøvet teknologi: 10 mio. køretøjer på globalt plan
- DONG Energy er aktiv på transportområdet i Sverige via datterselskabet FordonsGas Sverige, som ejer og driver godt 30 fyldestationer
- Ønsker også at tilbyde biogas til transportsektoren i Danmark, hvis rammebetingelserne tillader det

DONG Energys klimapartnerskaber

- Klimapartnerskaberne omfatter ofte samarbejde om gennemførelse af energibesparelser samt køb af grøn energi
- P.t. er den grønne energi begrænset til elproduktion fra DONG Energys vindmøller
- Med biogas kan også virksomhedernes brændselsforbrug konverteres til grøn energi

ROCKWOOL
BRANDSÆKKER ISOLERING

TIVOLI
.....

PHILIPS

FREDERIKSHAVN

CODAN

ESBJERG HAVN
Gateway Scandinavia

KMD

Toms

novozymes
Rethink Tomorrow

DBK
LOGISTIK SERVICE

DAB

DSB

Boligkontoret Danmark

BALLERUP

FREDERICIA KOMMUNE

VIDEN DER STYKER

Albertslund Kommune

novo nordisk

banedanmark

DGI BYEN DCI BÆN

KLS
GROVEKULS

ÅRHUS KOMMUNE

DALOON

KALUNDBORG KOMMUNE

Nye aftaler, som ikke er på oversigten: A.P. Møller og Scanprint

Kraftvarmeproduktion eller opgradering?

- Myte:

"Hvis der er et naturgasfyret kraftvarmeværk i området, er det altid den bedste løsning at anvende biogassen der."

- Fakta:

- Virkeligheden er meget mere kompleks, og det kommer helt an på de lokale forhold
- Afhængigt af forholdene kan det være mere fordelagtigt at opgradere set i forhold til biogasproducentens økonomi, samfundsøkonomisk, miljømæssigt og med hensyn til energieffektivitet samt samspillet med det samlede energisystem

Lokale forhold, som kan trække i retning af henholdsvis kraftvarmeproduktion eller opgradering

Kraftvarmeproduktion	Opgradering
FOR: <ul style="list-style-type: none"> • Kort afstand til KV-værk	FOR: <ul style="list-style-type: none"> • Kort afstand til passende indfødningssted • Udvidelsesmuligheder på længere sigt
IMOD: <ul style="list-style-type: none"> • Utilstrækkelig varmeafsætning i sommerperioden • Evt. investering i ny gasmotor • Konkurrence fra anden VE (affald, træ, halm, sol, varmepumper,..) • Behov for aftaler med flere KV-værker	IMOD: <ul style="list-style-type: none"> • Utilstrækkeligt gasforbrug i sommerperioden • Opgraderingsomkostninger

Ufordringer for biogas til kraftvarmeproduktion på lang sigt

- Ufleksibel el- og varmeproduktion harmonerer dårligt med energisystemernes behov for fleksibilitet
- Behovet for fleksibilitet er stærkt stigende i takt med en kraftig forøgelse af vindkraftkapaciteten (både i Danmark og omkringliggende lande)
  - Solceller øger også behovet for fleksibilitet
- Fleksibiliteten kan øges lidt med større biogaslagre m.m., men næppe tilstrækkeligt
- Varmegrundlaget for det enkelte kraftvarmeværk kan blive udhulet med tiden
  - Fjernvarmeselskaberne skal realisere energibesparelser på 1,7% hvert år
- Pres fra andre VE-former om adgang til varmegrundlaget
  - Affald, træ, halm, sol, varmepumper, geotermi...
  - Elpatroner vil have samme effekt
- Der vil også være biogasbaseret kraftvarmeproduktion på lang sigt, men en flerstrengt strategi for biogasbranchen vil give øget sikkerhed på den lange bane

Tilskudsmæssig ligestilling og ophævelse af kraftvarmebindingen

- Grøn Vækst, juni 2009:
"Regeringen ønsker også at fjerne barrierer for distribution af biogas gennem naturgasnettet ved tilskudsmæssigt at ligestille afsætningen af biogas til henholdsvis kraftvarmeværkerne og naturgasnettet."
- Mindst to mulige modeller:
  1. Tilskud pr. m³ ved tilførsel til naturgasnettet. Herefter behandles gassen tilskuds- og afgiftsmæssigt som naturgas. Kan sælges som grønt produkt vha. certifikatsystem.
  2. Ingen direkte tilskud, men biogas kan vha. et certifikatsystem leveres via naturgasnettet og behandles tilskuds- og afgiftsmæssigt som biogas ved direkte levering.

Tilskud pr. m³ ved tilførsel til naturgasnettet

Fordele:

- Adgang til nye markedssegmenter
- Mulighed for anvendelse i transportsektoren?
- Sikrer at støtten går til dansk biogasproduktion
- Interessant for gashandelsselskaber at samarbejde med biogasbranchen

Ulemper:

- Kræver en ny finansieringsmodel
- Mere kompliceret at gennemføre lovgivningsmæssigt

Ingen tilskud, men behandling af biogas via nettet som ved direkte levering

Fordele:

- Hurtigt og nemt at implementere lovgivningsmæssigt
- På sigt måske mulighed for import af biogas

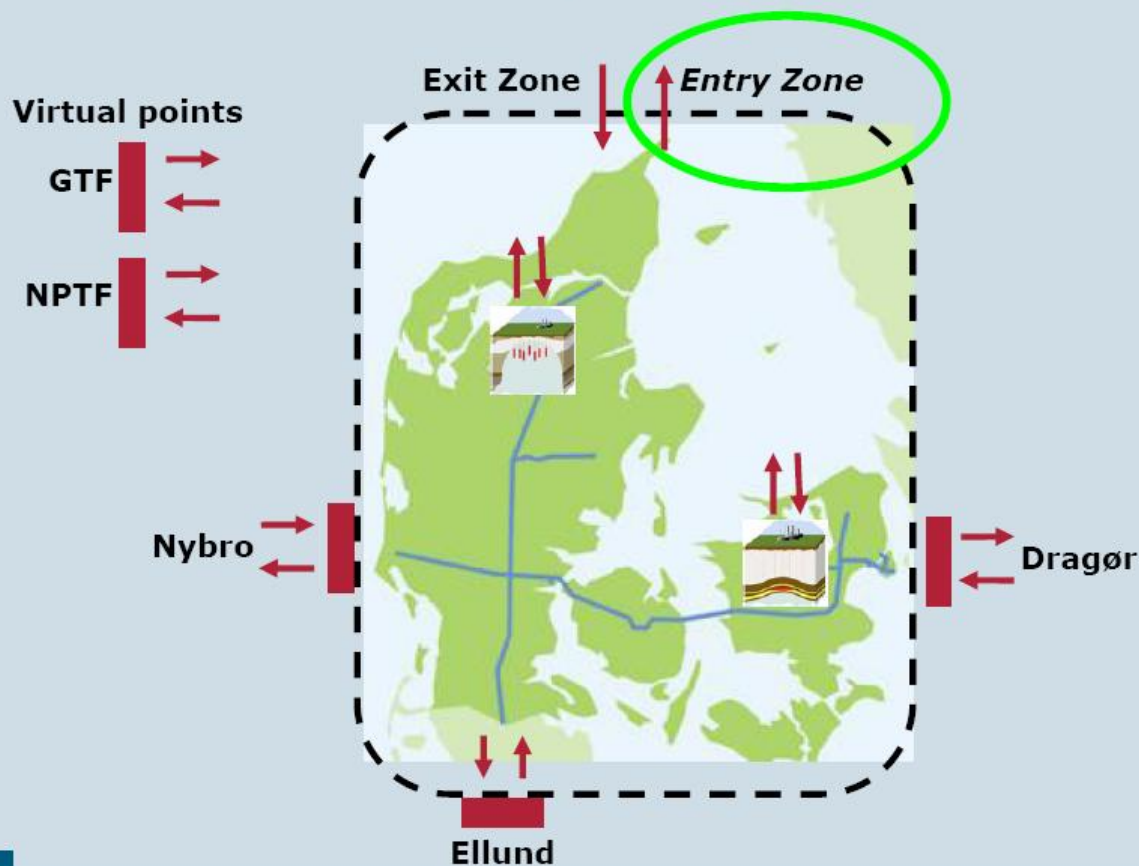
Ulemper:

- Kraftvarmebindingen opretholdes de facto
- Ikke konkurrencedygtigt på andre markedssegmenter

Markedsmodel for biogas via naturgasnettet

- Der defineres en nyt fælles entry zone for alle biogastilførsler til nettet i Danmark

The Zone point with Entry facility

Kilde: Energinet.dk

Markedsmodel for biogas via naturgasnettet

- Roller i markedsmodellen

Roller på gasmarkedet

Fysiske roller

Biogasanlæg

Forgasning af
biomasse

Rå biogas
(metan og CO2)

Opgraderings-
anlæg

CO2 reduktion,
måling

Opgraderet
biogas (metan)

Distributions-
net

Propantilsætning,
odorisering,
måling,
transport

Forbruger

Forbruger
gas

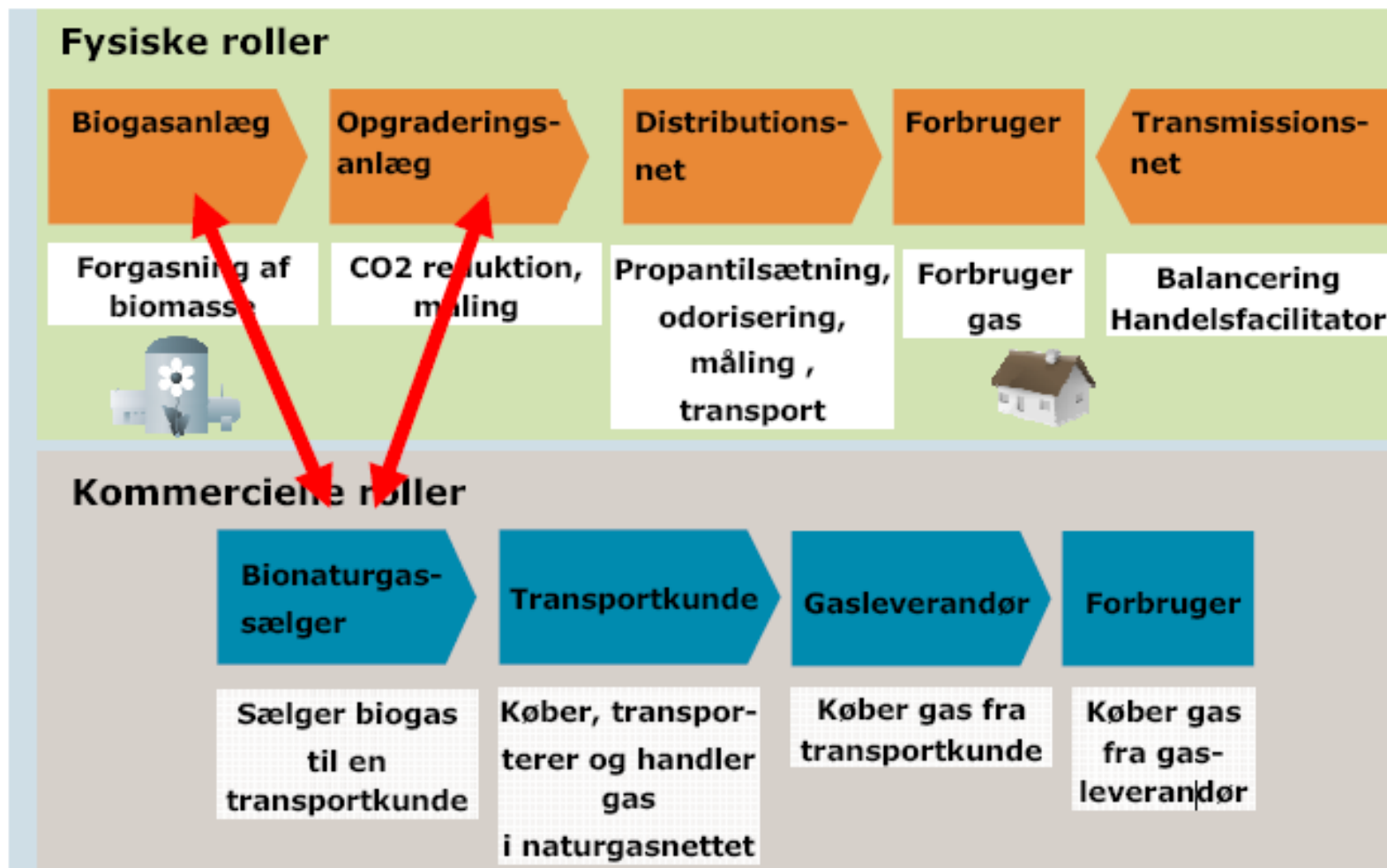
Bionaturgas
(Brændværdi-
korrigeret
biogas)

Transmissions-
net

Balancering
Handelsfacilitator

Markedsmodel for biogas via naturgasnettet

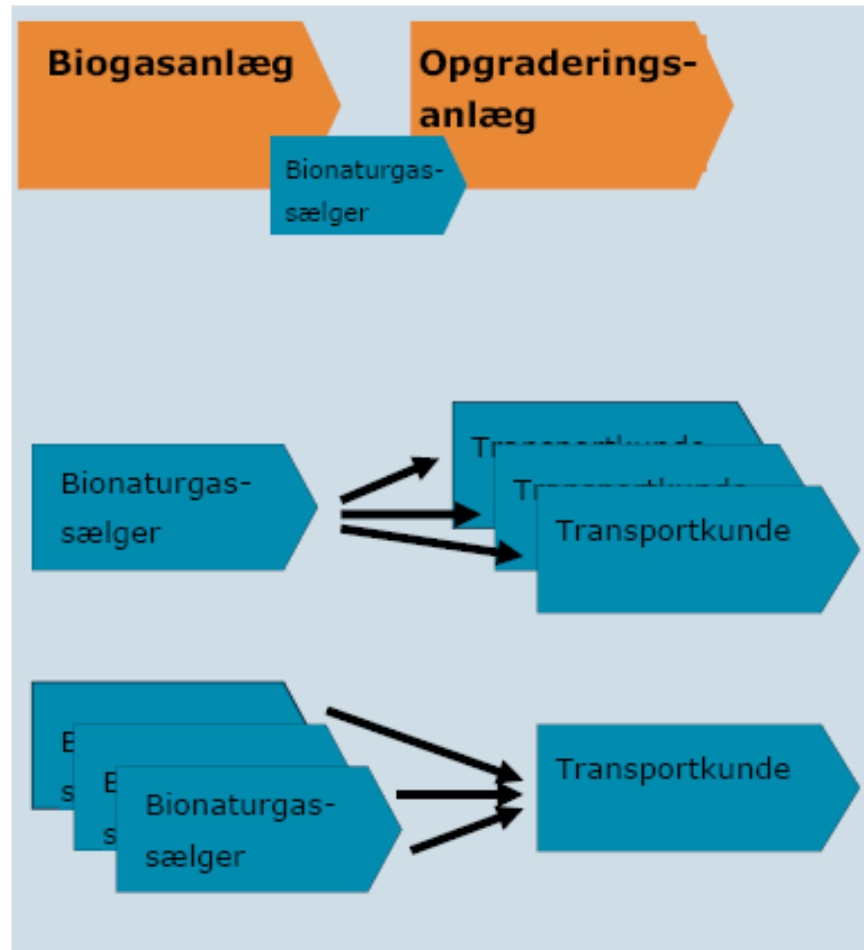
- Roller i markedsmodellen

Kilde: Energinet.dk

Markedsmodel for biogas via naturgasnettet

- Roller i markedsmodellen

Kilde: Energinet.dk

Hvad kan DONG Energy tilbyde biogasproducenter?

- Langsigtet samarbejde om opgradering og afsætning af biogas til naturgasnettet
  - DONG Energy kan aftage rå biogas og varetage opgraderingen og afsætningen
  - DONG Energy kan udføre opgraderingsaktiviteter i hele landet, dvs. også uden for egne naturgasforsyningsområder
- Langsigtede prisaftaler. Fastpris aftaler på mellemlangt sigt.
- Håndtering af gassen i markedsmodellen for naturgas (transportkunde- og gasleverandørrollen)
- Afsætning af hele biogasproduktionen til én samarbejdspartner
- Adgang til et meget større og blivende gasmarked
- Erfaring med partnerskabssamarbejde med virksomheder, som er baseret på de tre bundlinjer:
  - Værdi for samarbejdspartneren
  - Værdi for DONG Energy
  - Værdi for miljøet

Sammenfatning

- Kraftvarme eller opgradering?
  - Det er ikke enten/eller: Der er brug for begge dele
  - Det er de lokale forhold, som afgør hvad der er mest fordelagtigt
- En fortsættelse af strategien for biogassektoren om udelukkende at levere biogas til kraftvarmesektoren er ikke uden risiko i takt med at biogasproduktionen flerdobles
- Energimarkedet efterspørger vedvarende energi
  - Biogas er et fleksibelt og velegnet brændsel, også til transportsektoren
- Gasselskaberne har kompetencerne til gasbehandling og håndtering af gas i markedsmodellen (transportkunde- og gasleverandørrollen)
- Biogasbranchen og energiselskaberne har derfor en gensidig interesse i at samarbejde